

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1632/22-E

Název	Mateřská škola, Albrechtice, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	563 01 Albrechtice 131
E-mail	msalbrechtice@ow.cz
IČO	70 993 513
Identifikátor	600 103 358
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Miroslava Štěrbová
Zřizovatel	obec Albrechtice
Místo inspekční činnosti	Albrechtice 131
Termín inspekční činnosti	1. a 2. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola, Albrechtice, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost jednotřídní mateřské školy a školní jídelny. V době inspekční činnosti evidovala 21 dětí, z toho jedno

bylo mladší tří let a osm, včetně dvou dětí s odkladem povinné školní docházky, plnilo povinné předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání dětí vychází ze Školního vzdělávacího programu „Svět jako na dlani“ (dále školní vzdělávací program). Rámcově nastavený vzdělávací obsah svým integrovaným pojetím tvoří dobrý základ pro další tvůrčí pedagogickou práci. V průběhu školního roku je doplňován aktivitami sportovního, společensko-kulturního a poznávacího charakteru, které podporují osvojování klíčových kompetencí dětmi v přirozeném prostředí. Nejen pro posílení účinnosti vzdělávacího procesu, ale i vzájemných vztahů škola realizuje společné aktivity rodičů s dětmi. S cílem snížit obavy dětí v povinném předškolním vzdělávání z přechodu do základní školy je do programu zařazována její návštěva.

V plánování konkrétní vzdělávací nabídky v týdenním intervalu bylo patrné požadované propojení všech vzdělávacích oblastí. V podstatně menší míře již docházelo k jejímu spojení s cíleným zohledněním vzdělávacích potřeb věkově smíšeného kolektivu a možností jednotlivých dětí, což se nepříznivě odrazilo ve vzdělávacím procesu. Rovněž příliš zřejmé není reagování na prováděné hodnocení po ukončení tématu, jehož možný přínos mnohdy snižují omezené informace o účinnosti uplatněných forem a metod vzdělávání a konkrétní závěry pro další pedagogickou práci.

Ředitelka při řízení školy vychází ze svých dlouhodobých praktických a organizačních zkušeností, které jí napomáhají ve spojení s konkrétními pravidly a každodenním kontaktem se zaměstnanci zajistit řádné fungování školy. Přestože ve škole působí pouze dvě pedagogické pracovnice na plný pracovní úvazek a jedna na zkrácený (0,21), tak jednáním pedagogické rady jako prostředku k odbornému řízení je věnována patřičná pozornost. Projednávány jsou zásadní dokumenty školy, rozvoj dětí s podpůrnými opatřeními a další pedagogické záležitosti (např. sjednocení podoby týdenních plánů a denně prováděných rituálů). Ve škole rovněž probíhají dílčí hodnotící procesy, ale přínos pro strategický rozvoj však někdy snižují nepřesné informace o skutečném stavu, případně se ne všechny přijaté závěry plně promítají do dalšího pedagogického působení. To se odráží i v některých přetrvávajících nepříznivých zjištěních při minulé inspekční činnosti v prosinci 2016.

Ředitelka podporuje rozvoj profesních dovedností prostřednictvím dalšího vzdělávání, které dává do souvislosti s potřebami školy i osobního zájmu pedagogů. Občas sleduje využívání získaných poznatků učitelkou v rámci hospitační činnosti, z níž v různé míře vyvozuje náměty pro její další pedagogické působení. Vzájemné hospitace jako příležitosti k inovaci didaktických postupů a kolegiálnímu poskytování přínosné zpětné vazby nejsou využívány.

Pro realizaci předškolního vzdělávání má škola vhodné materiálně-technické zázemí, které napomáhá k všestrannému rozvoji dětí. Plánovitě, na základě finančních možností a za přispění zřizovatele dochází průběžně k jeho zkvalitnění a modernizaci. Vnitřní prostory školy jsou příjemné, upravené a účelně zařízené. Pozitivně působí i výzdoba dětskými pracemi, dbáno je na prezentaci každého dítěte. K budově školy přiléhá školní zahrada, která poskytuje dětem nejen aktivní herní a pohybové vyžití, ale i přímé seznamování s přírodou. K tomu je také využíváno bezprostřední přírodní okolí. Vedení školy ke zkvalitnění podmínek vzdělávání vhodně využívá i dotační programy (mj. účinná personální podpora v podobě školní asistentky a projektové dny ve výuce).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zvolená organizace vzdělávání vytvářela v ranním a odpoledním čase prostor k seberealizaci na základě vlastní volby činností. Jejich přerušení krátce po osmé hodině společnou svačinou, snižovalo optimální podmínky pro vytváření herních návyků spojených s tvořivým rozvinutím hry, jejím přirozeným dokončením a uklidem využitých pomůcek. Rovněž tím docházelo k potlačování psychosociálních potřeb jednotlivých dětí. Mnohé se po svačině již k zanechané hře nevrátily, u některých bylo zaznamenáno bloumání bez poskytnutí podnětného impulsu. Pozitivní vnitřní uspokojení naopak přinášelo dětem s nižší potřebou spánku respektování jejich individuální potřeby spánku a relaxace po obědě.

Při možnosti spontánního vyžití si děti převážně samostatně vybíraly z volně přístupných hraček a rozmanitých stavebnic a dalších didaktických pomůcek. Také se zapojovaly do záměrně předložených aktivit, jejichž část učitelky využívaly k individuálnímu působení směřovanému k rozvoji rozličných dovedností u dětí v povinném předškolním vzdělávání. Minimum příležitostí k výběru z více činností děti měly v bloku řízených aktivit. Ty byly realizovány se všemi dětmi společně, bez rozlišení obsahu vzdělávací nabídky a ohledu na zvláštnosti věkově smíšeného dětského kolektivu a předpoklady jednotlivců. Vlivem uplatňovaných postupů a míry podchycení vnitřní motivace se střídaly fáze, kdy děti byly aktivní, zaujaté, a kdy některé zaujímaly spíše pasivní nebo rušivý postoj, případně se věnovaly vlastní aktivitě. Tím se efektivita vzdělávacího procesu z hlediska osvojování klíčových kompetencí dětmi v dílčích případech snižovala.

V realizovaném vzdělávání docházelo k rozvoji mechanické a obrazné paměti, méně již k podpoře logického myšlení. Část vzdělávací nabídky podporovala utváření základního povědomí o přírodním prostředí. Při některých činnostech byly intuitivně i cíleně utvářeny předmatematické schopnosti (i když s menší podporou logického myšlení) a dovednosti předcházející psaní a čtení. Situačně jsou do vzdělávacího procesu zařazovány kolektivní jazykové chvílky v podobě například artikulačních a dechových cvičení. Systematičnost v oblasti logopedické prevence není zřejmá. S některými dětmi s narušenou komunikační schopností příležitostně individuálně pracuje ředitelka.

Výtvarné činnosti rozvíjely jemnou motoriku a vedly k získávání žádoucích pracovních návyků, jako např. pečlivost a dokončení činnosti. Méně již podněcovaly vlastní tvořivost a fantazii, což rovněž vyplývá i z portfolia dalších výtvarných prací, kdy pro mnohé je základem pracovní list nebo šablona a ne vždy odpovídající formát kreslicího kartonu. Ve třídě zařazené pohybové případně hudebně-pohybové aktivity zpravidla dětem přinášely radost a uspokojení. Napomáhaly rovněž k rozvoji základních pohybových dovedností, zvládání prostorové orientace a částečně sladění pohybu s rytmem. Malá pozornost již byla věnována správnému provedení cviků s cíleným zdravotním účinkem. K upevňování fyzické zdatnosti docházelo také při pobytu venku, které bylo spojeno i s přímým pozorováním změn v přírodě.

Věkově smíšená skupina poskytovala dětem přirozené stimulující příležitosti k rozvoji sociálních dovedností a vzájemné komunikaci, kterou uplatnily zejména při spontánních činnostech. Menší pozornost je věnována situačnímu učení, rovněž tak cíleně problémovému a kooperativnímu. Tím daný stav plně nepodporuje rovnoměrné osvojování klíčových kompetencí. V průběhu dne se dětem dostávalo především ocenění, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. V malé míře docházelo k naznačení dalších možností jejich vývoje. Příležitosti k zařazení sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe byly využity ojediněle, vůbec již k vzájemnému vrstevnickému hodnocení, na rozdíl od možnosti vyhodnotit konkrétní činnost dětmi, zda se jim líbila či ne. Je patrné, že hodnotící aktivity jako prostředek rozvoje dítěte jsou na počátku pedagogického působení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí, i přes některá nepříznivá zjištění, svědčí o postupném osvojování praktických dovedností a intelektových schopností důležitých pro další rozvoj. Přiměřeně věku a osobním možnostem uměly vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjádřit vlastní zážitky. Svými projevy prokazovaly odpovídající znalosti o okolním světě. Patrná je zvyšující se bohatost slovní zásoby, u některých starších dětí ještě není vyvozena a upevněna správná výslovnost všech hlásek. Při podchycení zájmu nebo plnění úkolu se dokázaly odpovídající dobu soustředit, uplatňovat dříve získané znalosti a dovednosti i dokončit zadanou úlohu. Zejména starší děti se orientovaly v základním počtu a poznaly některá písmena. Při výtvarných aktivitách se mnohým dařilo ovládat koordinaci ruky a oka. Děti se v prostorách školy bezpečně pohybovaly a zvládaly základní pohybové dovednosti. Patrný je rozvoj sociálních dovedností, i když mnohdy spíše přirozenou cestou než cíleně podporovanou učitelkami. Děti si v případě potřeby dokázaly pomoci, domluvit se na postupu a některé i spolupracovat. V řešení případných problémových situacích jim byly nápomocné učitelky, méně byly vedeny k hledání vlastních východisek.

Výsledky vzdělávání škola vyhodnocuje, přijaté závěry se vztahují zejména k obsahové náplni vzdělávání a kolektivnímu působení. Oproti minulé inspekční činnosti učitelky rovněž sledují vývoj jednotlivých dětí prostřednictvím nově vedených záznamů, které poskytují kvalitnější základní přehled o jimi dosahovaných dovednostech, v menší míře již o vymezených vzdělávacích potřebách, případně stanovených opatřeních cílené podpory v dalším období. To se promítá do vzdělávacího procesu, kdy v dílčích situacích dochází spíše k vytušenému uplatnění vhodného přístupu na základě vlastní znalosti dítěte než k systematickému posilování osobnostního rozvoje prostřednictvím plánované individualizované vzdělávací nabídky. Záměrná podpora rozvoje je zřetelná u dětí s odkladem povinné školní docházky. V případě potřeby jsou s rodiči řešeny výchovně-vzdělávací problémy, nebo jim je doporučeno využít služeb dalších odborníků (např. ze školského poradenského zařízení). Ve škole je realizováno vyšetření stavu řeči dětí logopedem s informováním zákonných zástupců.

Závěry

Vývoj školy

- Průběžné zlepšování materiálně-technických podmínek vzdělávání,
- kvalitativní posun v oblasti vedení pedagogické diagnostiky, přetrvává však její neúplné cílené využívání, tak jako některá opakující se doporučení pro zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Silné stránky

- Využívání přírodního prostředí k environmentálnímu vzdělávání,
- zapojení školy do dotačních programů, které přispívají ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu jsou nedostatečně využívány poznatky pedagogické diagnostiky i omezeně zohledňována specifika věkově smíšeného kolektivu,
- při vzdělávání byly málo uplatňovány efektivní metody a formy práce podporující tvořivé myšlení dětí a jejich samostatné řešení problémů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit hodnotící činnosti tak, aby docházelo k získávání objektivních potřebných poznatků ze všech oblastí souvisejících s činností školy, přijaté závěry důsledně využívat v dalším působení,
- dbát na větší účinnost pedagogické diagnostiky, doplňovat ji závěry pro další výchovně-vzdělávací působení a zjištěné informace využívat pro individualizovanou přípravu a realizaci vzdělávacích činností,
- zvážit úpravu organizace dopoledního vzdělávacího procesu pro zvýšení prostoru k rozvoji spontánních tvůrčích herních aktivit a jejich přirozené dokončení,
- uplatňovat častěji pedagogický styl založený na problémovém a kooperativním učení a na podpoře dětské zvědavosti,
- usilovat o zavedení systému skupinové logopedické prevence,
- poskytovat dětem srozumitelnou zpětnou vazbu o jejich individuálním pokroku, zaměřit se na formativní hodnocení,
- využívat vzájemné hospitace pro předávání pozitivních zkušeností a poskytování vzájemné zpětné vazby mezi všemi učiteli.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 30. 9. 2022
2. Školní matrika – školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
3. Školní řád mateřské školy s účinností od 3. 2. 2021
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět jako na dlani“ s platností od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2024
5. Třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – školní rok 2022/2023
6. Třídní kniha – školní rok 2022/2023
7. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023 (výběr)

8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
9. Záписy z jednání pedagogické rady – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
10. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2022/2023
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-1126/16-E, ze dne 3. 1. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.